

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
Į S T A T Y M A S**

**DĖL LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SĄJŪDŽIO TARYBOS 1949 M. VASARIO 16 D.
DEKLARACIJOS**

1999 m. sausio 12 d. Nr. VIII-1021
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,
konstatuodamas,
kad nuo 1940 m. birželio 15 d. Lietuva patyrė SSRS, Vokietijos ir vėl SSRS okupacijas,
kad 1940–1990 metais Lietuvoje įvairiomis formomis vyko pasipriešinimas SSRS ir Vokietijos okupacijoms,
kad 1941 m. birželio 22–23 d. ginkluotas Lietuvos sukilimas ir Laikinosios Lietuvos Vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. atsišaukimas išreiškė tautos valią atkurti nepriklausomą valstybę,
kad Vokietijos okupacinė valdžia neleido veikti Laikinajai Lietuvos Vyriausybei, todėl susiformavo Lietuvos pasipriešinimo šiai okupacijai organizacijos,
kad 1944–1953 metais Lietuvoje kilo ir vyko visuotinis organizuotas ginkluotas pasipriešinimas sovietinei okupacijai – Lietuvos valstybės savigny,
kad Lietuvos išlaisvinimo tuo pat metu siekė Lietuvos Respublikos diplomatinė tarnyba, Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas ir kitos lietuvių organizacijos užsienyje;
pabrėždamas, kad visų ginkluoto ir neginkluoto pasipriešinimo struktūrų tikslas buvo Lietuvos išlaisvinimas, pasikliaujant Atlanto chartijos nuostatomis ir demokratinio pasaulio pripažįstama suvereniteto teise, ginklu kariaujant prieš vieną Antrojo pasaulinio karo agresorių;
įvertindamas 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos reikšmę Lietuvos valstybės tęstinumui,
priima šį įstatymą.

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos statusą Lietuvos Respublikos teisės sistemoje ir apibrėžia jos reikšmingų sukačių minėjimo eigą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1829](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21850

2 straipsnis. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Taryba

1. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis jungė karines formuotes bei visuomenines grupes, buvo vadovaujamas vieningos vadovybės ir politinėmis bei karinėmis priemonėmis vykdė pasipriešinimą ir kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

2. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Taryba, priimdama 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją (pridedama kartu su originalo faksimile), buvo aukščiausia politinė ir karinė struktūra, vadovaujanti šiai kovai, vienintelė teisėta valdžia okupuotos Lietuvos teritorijoje.

3 straipsnis. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracija

1. 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracija yra Lietuvos valstybės teisės aktas.

2. Minint reikšmingas 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos pasirašymo sukaktis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė parengia Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaracijos pasirašymo sukakties minėjimo veiksmų planą ir valstybės biudžete numato lėšas parengtam veiksmų planui įgyvendinti. Reikšmingomis laikomos sukaktys: iki 100-ųjų metinių – kas 10 metų, nuo 100-ųjų metinių – kas 25 metai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1829](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21850

4 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracija su originalo faksimile ir ją pasirašiusiųjų sąrašas (pridedamas) yra šio įstatymo neatskiriami priedai.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio antrąja dalimi, skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SAJŪDŽIO TARYBOS DEKLARACIJA

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Taryba, atstovaudama visas Lietuvos teritorijoje esančias vieningos vadovybės vadovaujamas karines visuomenines grupuotes, būtent:

- a) Pietų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Dainavos ir Tauro apygardas,
- b) Rytų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Algimanto, Didžiosios Kovos, Vyčio ir Vytauto apygardas,
- c) Vakarų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Kęstučio, Prisikėlimo ir Žemaičių apygardas,

tai yra, reikšdama lietuvių tautos valią, pakartodama Vyriausiojo Lietuvos Atstatymo Komiteto 1946.VI.10. Deklaracijoje, BDPS 1947.V.28. nutarimuose ir BDPS Deklaracijoje Nr.2 paskelbtus pagrindinius principus bei juos papildydama nutarimais, priimtais 1949.II.10. BDPS Prezidiumo ir BDPS Karo Tarybos jungtiniame posėdyje, s k e l b i a:

1. LLKS Taryba, remdamasi BDPS Prezidiumo ir BDPS Karo Tarybos jungtinio posėdžio 1949.II.10. nutarimais, okupacijos metu yra aukščiausias tautos politinis organas, vadovaujantis politinei ir karinei tautos išsilaisvinimo kovai.

2. LLKS Tarybos ir jos Prezidiumo būstinė yra Lietuvoje.

3. Valstybinė Lietuvos santvarka – demokratinė respublika.

4. Suvereninė Lietuvos valdžia priklauso tautai.

5. Lietuvos valdymas vykdomas per laisvais, demokratiniais, visuotiniais, lygiais, slaptais rinkimais išrinktą Seimą ir sudarytą Vyriausybę.

6. Nuo okupacijos pabaigos ligi susirenkant demokratiniam Lietuvos Seimui, įstatymų leidžiamąją galią turi Laikinoji Tautos Taryba.

7. Laikinąją Tautos Tarybą sudaro: visų vieningoje vadovybėje Lietuvoje ir užsienyje kovojančių sričių, apygardų, rinktinių, aukštųjų mokyklų, kultūrinių, religinių organizacijų bei sąjūdžių ir tautoje atramą turinčių politinių partijų atstovai, prisilaikant proporcingo atstovavimo principo.

8. Atstačius Lietuvos Nepriklausomybę, ligi susirenkant Seimui, Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas eina LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkas.

9. Laikinoji Lietuvos Vyriausybė sudaroma LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavedimu. Vyriausybė atsakinga prieš Laikinąją Tautos Tarybą.

10. Lietuvių veiklai užsienyje ir Lietuvos atstatymo darbui koordinuoti LLKS Tarybos Prezidiumas turi LLKS Užsienio Delegatūrą, kuri, bendradarbiaudama su Vakarų valstybėse akredituotais Lietuvos atstovais, sudarinėja komisijas bei delegacijas ginti ir atstovauti Lietuvos reikalus Suvienytų Tautų Organizacijoje, įvairiose konferencijose ir kitose tarptautinėse institucijose.

11. LLKS Užsienio Delegatūros nariai iš savo tarpo išsirenka LLKS Užsienio Delegatūros Pirmininką, kuris skaitomas LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininko Pavaduotoju.

12. LLKS Užsienio Delegatūros nariai laikomi lygiateisiais LLKS Tarybos nariais.

13. Šiai Deklaracijai vykdyti nuostatus leidžia LLKS Taryba.

14. Lietuvos valstybės atstatymas, ligi Seimo bus priimta ir paskelbta žmogaus laisvės ir demokratijos siekimus atitinkanti valstybės konstitucija, vykdomas pagal šioje Deklaracijoje paskelbtus nuostatus ir 1922 m. Lietuvos Konstitucijos dvasią.

15. Atstatytoji Lietuvos valstybė garantuoja lygias teises visiems Lietuvos piliečiams, neprasikaltusiems lietuvių tautos interesams.

16. Komunistų partija, kaip diktatūrinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui – Lietuvos nepriklausomumui, – nelaikoma teisine partija.

17. Asmenys, bolševikinės arba vokiškosios okupacijos metu išdavę Tėvynę bendradarbiavimu su priešu, savo veiksmais ar įtaka pakenkę tautos išsilaisvinimo kovai, susitepę išdavystėmis ar krauju, yra atsakingi prieš Lietuvos Teismą.

18. Konstatuojama teigiama religijos įtaka ugdant tautos moralę ir palaikant jos atsparumą sunkiausiu laisvės kovų laikotarpiu.

19. Socialinė globa nėra vien atskirų piliečių ar organizacijų reikalas, bet vienas pirmųjų valstybės uždavinių. Ypatinę globą valstybė teikia išsilaisvinimo kovose nukentėjusiems asmenims ir jų šeimoms.

20. Socialinių problemų racionalus išsprendimas ir krašto ūkinis atstatymas yra susijęs su žemės ūkio, miestų ir pramonės reforma, kuri vykdoma pačioje nepriklausomo gyvenimo pradžioje.

21. LLKS Taryba, glaudžioje vienybėje su kovojančia tauta, kviečia visus geros valios lietuvius, gyvenančius Tėvynėje ir už jos ribų, pamiršti įsitikinimų skirtumus ir įsijungti į aktyvų tautos išsilaisvinimo darbą.

22. LLKS Taryba, prisidėdama prie kitų tautų pastangų sukurti pasaulyje teisingumą ir laisve pagrįstą pastovią taiką, besiremiančią pilnutiniu įgyvendinimu tikrosios demokratijos principų, išplaukiančių iš krikščioniškosios moralės supratimo ir paskelbtų Atlanto Chartijoje, Keturiuose Laisvėse, 12-je Prezidento Trumeno Punktų, Žmogaus teisių Deklaracijoje ir kitose teisingumo ir laisvės Deklaracijose, prašo visą demokratinį pasaulį pagalbos savo tikslams įgyvendinti.

Okupuotoji Lietuva

1949.II.16.

LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

LLKS Tarybos nariai:

Vytautas

Faustas

Kardas

Merainis

Naktis

Užpalis

Vanagas

Žadgaila

Lietuvos Respublikos
1999 m. sausio 12 d.
įstatymo Nr. VIII-1021
2 priedėlis

**LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SĄJŪDŽIO TARYBOS
DEKLARACIJĄ PASIRAŠIUSIŲJŲ
S A R A Š A S**

Deklaraciją pasirašė:

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo Pirmininkas Jonas ŽEMAITIS-VYTAUTAS;

Tauro apygardos vadas Aleksandras GRYBINAS-FAUSTAS;

Vakarų Lietuvos srities štabo viršininkas Vytautas GUŽAS-KARDAS;

Didžiosios Kovos apygardos štabo viršininkas bei Algimanto ir Vytauto apygardų įgaliotinis Juozas ŠIBAILA-MERAINIS;

Prisikėlimo apygardos štabo viršininkas Bronius LIESYS-NAKTIS;

Prisikėlimo apygardos vadas Leonardas GRIGONIS-UŽPALIS;

laikiniai einantis Pietų Lietuvos srities vado pareigas Dainavos apygardos vadas Adolfas RAMANAUSKAS-VANAGAS;

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Prezidiumo sekretorius Petras BARTKUS-ŽADGAILA.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1829](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21850

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos“ Nr. VIII-1021 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas